

STĚPÁN HALUZA:**DÍVOČÍ STESEK.**

Jak ráda bych si zaletla tam vysoko, k těm hvězdám zlačeným, bych sobě volně oddechla, a vyznala světům se vzdáleným. Divoce bych se rozčíkla tím širým, nerušeným prostorem, divoce, až bych otřásla, jak bouře zlá, zelnickým vesměm.— Ten dnešní divný světa shon je protivným věru mi přítelem, vždy čekám žiti svého skon, když býti chce mým milým etelem. Nitro mé žalem rozbito, steskem jen přetéká a tísnotou, a oko slzou zalito k zemi sklání svojí se tíhotou. — Často se v dálku zadívám, toužebně čekám, přijde-li ještě, v myslí si jenom vzpomínám, jak pravil, ach, ubohé ty's děvče! Láskou jsem k němu přilnula, planoucí jeho zbožňuji očka, ráda bych se mu svěřila — než nesmím. Strachem chvěje se ručka. Ach, ráda bych se octnula v dáli, v nedozírání prostoru, bych si tam divoce zalokala a trpké zapoměla na hoře. Tam divnou píseň zapěla bych hluché cizotě a prázdnotě, a nitro svoje rozpjala, jak holubičí perutě.

KARA BEN JEHUDA:**"TŘI KRÁLOVÉ" — SPOLEČNOST AKCIONÁŘSKÁ.**

(Ukázka velkoměstské praxe.)

Slovo úvodní. S labužnou pochoutkou pročel jsem se všemi časovými a náladovými, skutečnými i vymyšlenými povídkami, novellami a humoreskami, jež v obvyklé spoustě a nátlakem každoroční nutnosti roztáhly se všemi časopisy v době právě minulé od svatvečeru hošu vánočního do roku nového. A jak tomu ká nátura chce, poplakal si s těmi srotečky, kteří nemají přelém večeru sousta do úst, v A kdy "celý svět jásá a se ve své smíru a rajské lahodě", "u vznešených pánů je náděrných darů, světla a nadváněných hlemýždů", kdy u bohatého sedláka dostane se kravkám, volám, kozám i pumpě po oříšku, po drobtech vináky (jak říkají místy vánoče, abych uvedl taky kousek vánočního názvosloví!). A jak tomu zase chce lidská nátura, poplakal jsem si ale už smích, nad vánočními a novoročními figurami starých mládenců, kteří mají své vzpomínky rozhodně zvláštní své nápady, rozhodně blizární, nechme je jim a pánům spisovatelům pro radost. Co je vánoční povídka bez starého mládence, který jedl kapra na černo poslední — před třiceti lety? Tenkrát ho taky zradila milenka (varianty: umřela mu matka; otec se zabil; bratr, ach výtečný bratr skřel kdesi stoje na střeži u prachárny atd.). A náš starý mládenec sedí dnes o Štědrém večeru sám a sám v koutku spustlé hospody, kde jakživ nebyl (denním hostem býti nesmí, neboť by ho zdivočilý hostinský mohl pozvat k večeři!), sedí nad aneovičkou nebo nad slanečkem, právě tak morálně spustlým, jako je sám — ale nepláče, ba ne — pije a pije; při desáté sklenici ho cosi popadne, a starý mládenec — ale což bych vám to povídal? Vždyť jste etli a jisté při pointě řekli se jako jízdarňa arabského šejka. Případá mi si ee při mnohé "vánoční" povídecce, že by se nemusila ani mnoho do základů bourat a dožili bychom se hned o Velikonocích radostného shledání se starými známými od Vánoce: místo slanečka kralieci, nebo na mládeneckém prádelníku tvrdého beránka —

tklivá vzpomínka na proradnou milenku... (atd., vše jako svrchu) — a zase bychom plakali nebo se řehatli jako svrchu.

Případá mi to. Člověk je mizerná, závistivá kreatura, již velice často "vavřiny jiných spáti nedají". Viděl jsem usazené tváře četnářů nad Širotky o Štědrý den zamrzlími; viděl jsem i tváře usazené smíchem nad uboze komickými starými mládeneci — a vynadal jsem si: Chlapíku, číháš rád čerň, páchne-li z literek tvé práce, ale tak výbornou příležitostí odkopneš jako starý dřevák. Ne-napsal's ani řádky, neku-li štědrovečerní povídky, aby splakali také četnářové nad tebou, vlastně nad tvým plodem. Styď se! — Chápu se tedy dnes poslední mi dané příležitostí, abych splatil veškerenstvu svůj dluh, a píšu tuto povídku, kterou mi okolností zrovna vynutily,

povídku tříkrálovou.

"Pofádni svatí tři králové drží se dochvilně svého, historii i kalendářem jim vytčeného data, etení poutníci. Sv. tři králů etli Zjevení Páně slaví se šestého ledna dle kalendáře občanského — a dne máme teprve 13. prosince, schází tedy, vlastně musíme prožít..."

"Milostpane, žebrat nechceme jen tak, ale hlad máme; jestličky už nejdu; a kdybychom je už měli, sebere nám je policajt. Tak děláme co je nejlačnější; zpíváme "mytřikrále"; lidé nás tu a tam sypou, ale někde přece má křesťan srdce a dá!" —

Udělal jsem se křesťanem, který má srdce, a dal jim ranním harcovníkům veličenstev od Východu, po dvou nových.

Odešli a zanechali v kuchyni záhadný parfum; nebylo v něm ani kadidla, ani myrhy.

No, no! řekl jsem si. Je to bída. Už teď bñhají po lidech, aby jim vši moei připomněli, že je tu hned drahých Vánoce, nákladného Sylvestra, že se houpačka času i s etlověčenstvem zas už přehupuje do neznámých, neprozkoumatelných hlubin nového roku, který je v šeru nepoznatelných záhad zah... .

Myslil jsem si toho mnoho tenkrát, když dne 13. prosince slavná a nečekaná návštěva zjasnila kouty komnat mých.

Přišli, zapělí, spíše zapropokovali a odešli. Kašpar, Melichar, Baltazar...

První z nich, tedy snad "Kašpar", byl vytáhlý klacek, výrosteček bledý, vpádlé tváře; bezpochyby "drámky" ho tak obilily. Hubené nohy prozrazovaly silnou náklonost k matematicky záhadném X a tajili se vetřičtvtřečních pantalonech — přeci král! nejméně aspoň anglického původu. Něco sem tam kalhotami provívalo, bylo to asi — neřeknu, neboť nechei nízkou pomlůvou páchatí urážku veličenstva.

Čeho se jeho majestátu nedostávalo na kalhotách, hojně mu náhradou uštědřeno na výřečnosti. Odsekal mi své vysvětlení s jistotou a vědomím svého poslání, že jsem jen příkývl probuzené myšlence: Tenhle chlapík je Vitavou výborně křtěný, na kládách pod Vyšehradem kolébaný a do tajemství pražských ulic do bře zasvěcený gamin. — "Kašpar".

Jeho soudruzi byli menší hoši — v novém, choulostivém povolání ještě zajeci, jak se zdálo. Odzpívali své úlohy a tlačili se skromně za svého vůdce...

Dne 21. prosince zase v podvečer, když jsem v klidu dočítal večerník novin, zatukal na dvéře neznámý prst.

"Ave!"
"My tři králové, my jdeme k vám..." Dětské hlasy; malí

hoši. Mizerné šatíčky, bída z nich čísel — dostali pětník.

Dne 28. prosince na Mláďátka zase tři králové. Zase hoši. Zase pětník.

Dne 2. ledna... pětník.
A dne 5. ledna, v podvečer sv. tří králů sedl jsem a napsal tuto povídku, poněvadž se podařilo objeviti —

Sedím při večeři a zrovna neprozřetelně připomínám, že už není časů, kdy chořivali po domech věřících tři králové, aby psali svíceuou křídou a vykadili celý přibýtek mystickou vůni kostelního zápalu nekrvavého...

Tuk — tuk, na dvéře. — "Vejděte!"
"My tři králové, my jdeme k vám..."

Žaloba do úpadku doby uvázla mi na rtech. Hrome! Vždyť to jsou tři králové, jež poklášal jsem si za čest poprvé vítati 13. prosince roku právě zamrzlého!

Tytěz krátké kalhoty anglického původu, tžž syrečkový obličej, gaminský přízvuok v hlase, vyěudlá postava... Jasny králi Kašpáře, vás už jsem jednou intervjuoval! A ty, Melichare a ty, Baltazare — ne, nejsou to oni, ale zas malí hošci, leč jiných tváři... Počkejte! Dnes vám nebudu křesťanem, který tento, nýbrž Herodesem, jemuž jste na zpáteční pouťi padli do přísnych klepet...

Kašpar zpíval; nešlo mu to však. Patrně poznal situaci, paměť mu napověděla, že tuhle kuchyni už někdy viděl!

Dozpívali: "Hráme, hráme, hráme, hráme, koledy od vás žádáme..."

"Račte se pamatovati, královská milosti, že jste mi již 13. prosince udělii slyšení!" řekl jsem velmi zdvořile.

"Já — se zmýlil ve vratech!" vyhrkl klacek a obraceje se ke kolegům kvapně pobízel: "Pojďme!"

"Račíte míti dnes jiné spolu-regenty!" poznamenal jsem zamřykaje dvéře, aby mi neutekli.

"Ano milostpane! To — je — etřnáctá parta."

"Jak to?"
"Milostpane, nezloběji se a nevolají domovníka! Nás je vlastně devět. Já a osm chlapeč, které jsem subnoval. A prohazujeme se. Chodíme celý měsíc toulhe etvrti, ale každý den v jiném pořádku, takže nikdy nepřijdou stejní. Máme to na papírku, tuhle, vašnosti. A ráčeji nás pustit. Dnes se nejvíce trhne — jsme chudí..."

Pláště královské odšustily — prohlížel jsem papírek Kašparův. Devět jmen: Benš, Čáp, Dudek — Haška, Novák, Pacovský — Trnka, Vojta, Zeman.
Podškrtnutý byl bezpochyby král Kašpar.

A pak následovaly kombinace teren 1. BČD — 2. HNP — 3. TVZ — 4. BČH — 5. NPT — 6. TVB — atd., všech 84 možných přestav do teren.

Kdyby se tedy laskavému etěnáři stalo, že by k němu přišli tři králové po desáté po etřnácti dnech atd., račtež se jen zeptati, kolikera "parta" vás počila...

Předplatte se na "Pokrok", ičt \$1.00 ročně.

JEWELL SEMENA A STROMY
Jsu sázeny od 1868. Nejlepší výběr, otužilých zásob ve Spoj. St. Pět katalogů. The Jewell Nurseries, Box 27 LAKE CITY, MINN.

JAKO HODINY. Lidské stroj jest jako hodiny. Jest-liže něco je chybne, stroj odepje vykonávatí svojí povinnost, a vy spěcháte k správkaři. Stokráte jsou poslány mnohé k hodináři pro úkladné správký, až kapka oleje by vše spravila.

DRA. PETRA
HOBOKO
— starodávny hořinkový a bylímny lék —
Jest "kapkou oleje", jenž uvede lidské "stroje" opět do pravidelného běhu. Vyčistí nečistotu, jež ucpává stroj — vyčistí a oživí krev, uvede do chodu žaludek, vnitřnosti, ledviny a játra a potřebnou pravidelnost. Není to lék z lékárny. Dodává pouze svlátními jednateli.
DR. PETER FAHRNEY & SONS CO., 112-114 So. Hoyne Ave., Chicago, Ill.

Willow Springs Pivovar
ZELENÉ "TRADING STAMPS"

Za \$3.00 zelených Trading Stamps s každou bednou
STARS & STRIPES
(2 tucty pintových lahví) — cena
\$1.25

Za \$5.00 zelených Trading Stamps s každou bednou
STARS & STRIPES
(2 tucty kvartových lahví) — cena
\$2.25

Pamatujte! Kromě toho, že dostanete nejlepší lahvové pivo, dostanete též dvojnásobnou hodnotu v zelených "Trading Stamps."
1407 Harney Street.
Objednejte si poštou neb telefonem Douglas 1806 nebo 1685.

Pro stůl.

Ti, kdož dovedou oceniti výborný stolní nápoj oblíbí si zajisté naše "GOLD TOP" lahvové pivo. Jest lehké, perlicí se a fízné a jako jest zdravé, jest i chutné. Vyrobeno jest z nejlepšího chmele, vybraného ječmene a čisté vody — není v něm ani jedině přísady, jež by byla škodlivá neb nezdravá. Není to lacíné pivo v nižádném smyslu, ale jest to jedno z nejlepších, a ti, kteříž je jednou okusili, stali se fádnymi našimi zákazniky.

Dodává se v bednách a sice v lahvách kvartových neb pintových. Objednejte si u svého obchodníka aneb telefonem. — Tel. Omaha 1542; So. Omaha 8.
JETTER BREWING CO., vaří a lahvuji výborné pivo SOUTH OMAHA, NEB.

A. N. Frick & Son Co.
Velkobchodníci a importéři
LIHOVIN a LIKÉRŮ.
Nástupci firmy: L. Kirsch Sr., Frick, Terbeta.
Tel. 544. 1001 Farna. ul., Omaha

ZDARMA! ZDARMA!
\$10 stolní nadobí s vašim monogramem ve zlaté darují
SCHNEIDER & KLEIN
obchodníci rodinnými likéry,
1233 So. 13th St., OMAHA, NEB.

Stolní nádobí o 42 kusech s iniciálkami
bude dáno zdarma s \$35.00 nákupí kořalek, vína a likérů (vyjímaje pivo a lih). Zde je způsob, jakým je lze obdržeti. Když koupíte za 25c kořalky, vína a likéry od nás najednou a za více, dáme vám ticketu na tolik, kolik vaše nákupě obnší a zř budete míti listů v obnosu \$35.00 a tyto nám zašlete, pošleme vám toto stolní nádobí o 42 kusech s iniciálkami zdarma.

Dříve jen milionáři mohli si opatřiti stolní nádobí s iniciálkami neb monogramy, avšak učinivše smlouvu s Ohio China Factory na jednatelství, jest nám umožněno poskytnouti je každé hospodynce a tohoto města a okolí. Vaši oddaní Schneider & Klein.

Některé z našich předních druhů:

Lumír Rye, 1 gallon ..... \$ 3.50
Lumír Rye, 3 gallonu 9.50
Lumír Rye, 5 gallonu 15.50
Gallon vína zdarma s každou 3 gallonu objednávku.